

Elvárhatóság

Az oktatás és nevelés a szülő és a pedagógus együttműködése, melyben a szülői ház a család összetartó összefogásában múltjára építve jelenét adja át a jövő családi-házát - hazáját építő nemzedéknek. A családnak is, és a pedagógusnak is feladata, céltudatos ráhatás az ifjúságra, hogy a család-alapításra érett korában, vészállóbb, egészségesebb közösségnek szülője és fenntartója lehessen. Fentiek mellett, az iskola a növendék felnőtté érésében helytálló, gyakorlati-szakmai kibontakozását építi fel, téglarakásai összeillesztéseivel, és illeszti a szakemberek alkotó családjához. Az oktatás intézményeiben dől el, az oktató, milyen szakmai tudással, intelligenciával indítja útjára a RÁ bízott gyermekeket? A család és a tanító együttműködésének fénytől válik tudatossá a szociális és etikai beállítódás, a hitre épülő szeretet, a munka megbecsülése, a konstruktív együttműködés a társadalomban.

Sorsforduló

Miért szakadnak szét a családok? Milyen szellemi áramlatok hatása váltotta ki a társadalomra kényszerített elszegényedést? A szociális kényszerűség a szocializmus építésében, az anyának teremtetett nőt, férje mellett, kenyérkeresetre utalta. Azután beérett az emancipációs elvárás, a női egyenjóság, majd versengése a vezető pozíció elnyerése érdekében. És a társadalom szövetét alkotó családok összességének széthullását eredményezte az abortusz, a sokszínűség, a válások, a csonka családok számának emelkedése, a házasságon kívüli gyermekek bizonytalan jövője. Megindul a demográfia érdemi értékének, a gyermekszületek számának csökkenése. Ez a tendencia egyetlen társadalomban sem mondható nemzetépítő stratégiának. A bomlasztásért sokat tettek és tesznek az erkölcsi értékek kiszorításával a normális életvitelből. Közbeszéddé vált a homoszexualitás, a házasság előtt szex, a próbaházasság, az azonos neműek házassága, az abortusz. Sőt! A liberalizmus nevével fémjellemzett hinta-politikával, a tömérdek elektronikus eszközökön keresztül is, eredményesen butítják a fiatalabb nemzedékeinket.

Az emberiség nagy tapasztalata, az egyén jelleme, hite, erkölcse, vagy kilengései régmúlt időkre tekint vissza. Az is igaz, egyedi esetekre jellemzően, a példa ragadós. Csupán széleskörű, társadalmi szintű elterjedése vetheti fel a kérdést, az elmúlt évszázadban eluralkodó erkölcsi értékeinknek csődbe juttatása, a családi keretek bomlasztása, a családi eszmény lerombolása kiknek lehetett érdeke?

A családról és a nevelés kérdéseiről, a politikai, kulturális hatásokról, a második világháborút követő kommunista törekvések parlamentünkben zajló szószertenti vitákról, megkíséreltem összeállítani egy-egy anyagot. Olvasató harmadik dolgozatomban, a 4. 5. és 6. leveleimben. Az azóta eltelt évtizedekben - a liberalizmus jegyében -, felgyorsultak az ideológia támadások a keresztény eszmeiség ellen. **Az ízlés világa is kifordult önmagából**, a divat diktálta öltözködés rongyos és testmuto-gató. Kivetközteti női mivoltából a Nőt, egyúttal az anyát is, aki ebbéli szerepében, az önmutogató, erkölcsvesztés kategóriáját súrolva mutat példát a jövő nemzedéknek. Felhívás keringőre. És szívja káros szenvedéllyel a tüdőrombolót, majd a busz-villamos megállóiban, a járdán, a parkban szemetel a csikkel. Az apa farmerja is a divat trükkje. Nem kényelmes, de olcsóbb, mint az öltöny. Hozzávaló nem a cipő, hanem a sportos lábbeli. Érintve a higiénit, lássuk be, a szandálfélékben lépkedő mez-telen lábfejet ellepő por tartalmazza a gazdi által otthagyt kutyapiszok légbeszálló üzenetét.

Ma már elfogadott a rövidnadrág is. Ha feszül, mindennel szembesülhetünk. Az utcán, a munkahelyen, a katedrán és a nemzetiben. Ezen módon tisztelve meg a szembejövőt, a munkatársakat. Letekintő példamutatás a katedráról a növendékek felé. *Madách Imre* megalázása az Ember Tragédiáját előadó művészeket hallgatva.

Sorolásomat indokolja neveltetésünk hiányosságai. A magamutogatást váltsa fel sportos életmód, ami jó hatással van az egészségkárosodás megelőzésére. Az öltözködéssel törekedhetünk a higiéniás megjelenésre, mutatja ízlésünket. Osztályterekben a tanító példamutatása, jellemére utal.

Gróf Klebelsberg Kunó álláspontja volt, az oktatás - nevelés területén végtelen sok hibát lehet elkövetni sokáig, büntetlenül, mert az elkövetett hiba hatásaiban, csak hosszú évtizedek múltán derül ki.

A történelmünket formáló személyek eszméi, nemzetnevelő és kulturális tevékenységük bemutatása, melyekkel hozzájárultak az emberi tudás gyarapításához, az emberi ember neveléséhez. Ami most van, azt egészen más szemmel nézzük, ha tudjuk hogyan lett. *A Széchenyi István Egyetem csapata győzött Európa legnagyobb energiahatékonysági versenyén.* Ez bizony egy **világraszóló siker.**

„Főlényesen megnyerte a 2022-es Shell Eco-marathont a Széchenyi-egyetem alakulata, a SZEenergy Teem. A mérnökhallgatók autója 1 kilowattóra energiával világrekordot jelentő 284 kilométert tett meg, s ezzel olyan nagyhírű felsőoktatási intézmények egységeit előzte meg, mint a milánói, a müncheni vagy a toulouse-i. A hollandiai Assenben megrendezett viadalom a 2019-ben bemutatott SZEmission modellel álltak rajthoz a győriek, igaz, a járgányt az elmúlt három évben folyamatosan tökéletesítették, technikáját csaknem teljesen átépítették. Az áramvonalas négykerekűt megközelíteni sem tudták a többiek, mivel négy különböző mérési szakaszban, eltérő időjárási körülmények között is a legjobb energiamérleget érte el annak dacára, hogy technikai problémák is hátráltatták a srácokat.

Az elmúlt időszakban alaposan megismertük az autót, valamint fejlesztéseink is beváltak, emellett olyan professzionális tudásbázist építettünk, melyből bátran meríthetünk. Természetesen rutinos tagjaink versenytapasztalata is sokat segített – emelte ki Miklós Máté csapatvezető, aki arról is beszélt, hogy *a megmérettetés során a fiatalok folyamatosan egyeztettek a teendőről és minden esetben közösen hozták meg a döntést.*”¹

Nem kérdés, a fiatal mérnökökből álló csapat teljesítménye, tudásuk akarata, összefogásuk lenyűgöző. Zsenik? A jövőre tekintettel azt tudjuk, hogy nem lesz mindenkiből zseni. A Széchenyi István Egyetem csapatának figyelemreméltó eredménye mégis átlagon felüli, tehát kitűnik. **Az együttműködő fiatalok érdemi munkája legyen a jövő nemzedék egyik jelentős példaképe.**

Hagyományokra épülő jelen, amivel az élet fennmaradása biztosítható: a házasság, a születés, a férfi és a nő kapcsolatában a szeretet. Nagy leckéje ez, az eltévedt, eltévelyedett Nyugat emberének. Beleszólni nem tudunk a Nyugatot jelentő társadalmak életébe. Figyelmükbe ajánlhatjuk, mi lehetne feladatuk a „megmaradt” családoknak. Irányítsák az utódhad apraját-nagyját Istentől ráruházott feladatára, az életfakasztás szolgálatára. Válgon érthetővé a kötelesség, a megmaradásuk érdekében. Megakadályozva Európa közösségeinek elapadását.

A liberalizmust hirdető elítéltek hisznek győzelmükben. Kikiáltó hordószónokaik a szabadság eszméjét hirdetik. A maguk képére és hasonlatosságára formálnák az emberlakta földi világot. A nyugati térfélen kissé eltérő volt a beágyazás technikája. Nyugaton az új vallások tanait az emberek, a szabadság fölemelő érzésével, szabad akarata birtokában kísérelték magukévá tenni. Oda át, az elkényelmesített életmódban a világfelfordítást, a felforgatók törekvéseit élvezve, élük át napjainkban. Azt látjuk a nyugaton élő népeknél, nemzeti karakterüket feladva, tagadva Istent, erejük fogyóban a feltámadáshoz. Úgy vélem, ha nem parancsolnak maguknak álljt! – törölődnek a történelem színpadáról. Gondolkodásra int, az újabb és újabb eszmék terjesztésével kiiktatták, eltörölték a Világ összes

¹ Megjelent az AUTÓSÉLET 2022/8-9. lapszámában

lényeire szabott törvényt, közöttük a Teremtő alkotta parancsolatokat. Lassan fölszámolódnak a gondolkodást és a cselekvést meghatározó logikai és erkölcsi törvények. A hitben élő ember erkölcsi parancsokat követő életmódját az emberi törvényhozók által, a jogra épített fenyegetettség nem pótolja. Hiszen:

a jog az embert kevésbé szembesíti lelkiismeretével.

A neoliberális eszméből sarjadó új vallási tanok terjedésének folyamatában létrejövő változások földrészeket érintenek, innen eredeztethető, hogy a moralitás felszámolásának célkeresztjében nem kifejezetten a fehérbőrű, konzervatív, keresztény ember hitvallása áll. Az új szellemiségek beágyazása, együtt és egy időben a helyben élő nép lelkének rontásával, az államalapító nemzetek nemzeti kultúrájának gyalázásával, bizonyítottan az istenhívő ember hitét kikezdi. Ez irányú „politika” célja, bármely égtájon élő hívő ember szellemi értékeinek, hagyományainak és emberi tartásának mélypontra züllesztése. Kiiktatva a lelki erősség képességét, felelősségvállalást, és a kötelességtudatot. A jellemes ember az, aki erkölcsi elvei szerint cselekszik. A züllesztés ígértetői között jelent meg az újabb valláshívők csoportja, azokat az önmagukat elhalásra (kihalásra) ítélő Teremtmények, kiknek gondolkodásában, cselekedeteikben céltalanná válik a Teremtmény eszménye; az ember két felének szétválasztása, amit Isten egynek teremtett. Így a Nyugat földi világában a jog által körülhatárolt emberi élet szétverése mellett, előtérbe lépett a kivagyiság, és az azt kísérő egyre kevesebb születés. Mindez, a tőke valamennyi formájának működtetéséhez a jövőben, kevesebb szolgát jelent. Pótolni kell. A magukat szolgasorba leküzdöttek, természetellenesen, szemben állva egymással harcolnak tartóikért, akik egyre nagyobb erővel markolják a zablát.

Annak igazsága van, az elmúlt száz esztendőben a megelőző évezredek tapasztalatai és elért eredményeik fundamentumára építve átférfalódott a természet és benne milliárdnyi ember földi élete. Régen kialakult egy törekvés, ami természettudományra hivatkozva elfordult, és sokakat elfordított Istentől – miközben épp a legnagyobb kutatók ismerték fel saját tudásuk korlátait. Az Istentől elfordult gondolkodást döntően a francia „felvilágosodás”, a francia forradalom segítette életre. Az elfordulást a szabadságban vetett hit táplálta. A közgondolkodás helyreállításával lassan, régi vályújába helyezhető a megsebzett bolygó természeti környezete. Fogadjuk el alapvetésnek: *a bajok oka az emberi lélekben lakozik*, nem a külső körülményekben teremtődött. Sok milliárdnyi ember, de legalább a gondolkodni képes embersokaság ítélőképeségén kell változást „okozni”, hogy az emberek megjavuljanak, hogy akarjanak jó irányba fordulni.

Tudjuk: minden ember az építkezést csak belülről kezdheti el.

Minél nagyobb utat tesz az emberiség a tudományok, különösen a természettudomány művelésében, annál közelebb jut annak felismeréséhez, hogy a tudnivaló területe mai ismereteink szerint végtelen és kimeríthetetlen. És e felismerés – vallási élmény. ² Ez igaz! Nem csupán annak tűnik. Merüljön föl bennünk az, hogy a *Kitől kapott értelmi képességünkkel, mi életünk célja?* Hogyan értjük – értelmezhetjük létünket gondolkodásunkban, a bölcs és tisztességes, vagy a megfontoltan aljas vitákban, konzervatív, gondolkodó emberként? Az úgynevezett nyugati civilizációban, melynek építőkövei vagyunk. Mit tehet az ember szeretetével, a vele szemben gyűlölködő, erkölcstelen, embertelen, elfogadhatatlan tanokat hirdető és aszerint élő másik felével? Az ember: teremtmény. Létezik-e tudomány, ami elvezet e fölismerésig? A velünk társutasokként élőköl nőttek ki a „természetkedvelő” ökopártok, a zöldek is. Kiábrándultak a régi szlogeneköl, felkarolták a melegeket és a migránsokat. Törvényre emelnék a pedofiliát. Öko-progresszívként több Európai államban, nyugaton, választhatóvá váltak. Mostanra annyira kizöldültek, hogy Európa vezető tényezőiként csupán a kétkezi és az

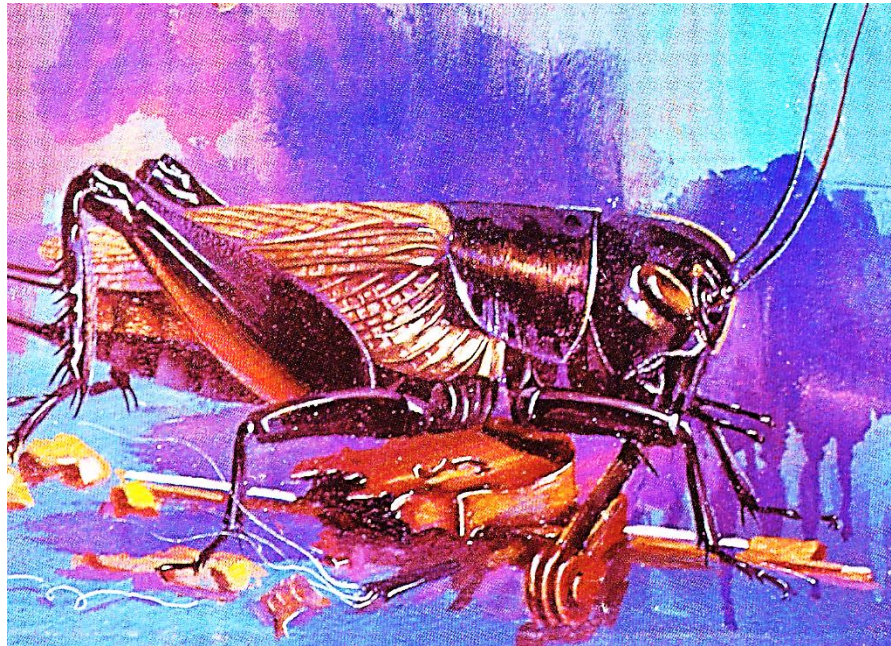
² Dr Fejér i. m. 134. o.

innovatív emberi munka fontosságát nem értik. De a legfőbb kérdés: tevékenységükben hol jelenik meg a teremtmény és a természetvédelem?

Essen szó a tényekről. Az Európai Unió alapító atyáinak alapkoncepcióját, a konzervatív, keresztény alapokon nyugvó politika ételszerűsége ellen voltak. Ma is ellene vannak. Mint világpolgároktól elvárható, gyűlölték a szüleik által a romokból feltámasztott Európát. Zöld demagógiájukkal minden nemzedéket újra meg újra megetetik. S kidobják az ablakon a szüleik által képviselt értékeket is. S a gyermeket is. Vagyis a jövőt. A globális felmelegedés elleni tiltakozásuk sok embert vitt ki az utcára. A tiszta levegő érdekében, ésszerűtlen, alacsony hatékonyságú „erőműveket” javasolnak. Egyúttal harcosan kiállnak a villamos energia igényt biztosító atomerőművek leállítására, vagy újak építése ellen.

Politikai felívelésük titka nemzedékről-nemzedékre: vitorláikkal kifogják a társadalmi elégedetlenség szelét, és képesek „megújulni”, jelszavaikban. Hiszen vegytiszta neomarxisták. Nincs elvűségük, a zöld ideológiát kiáltották ki erényük parancsának. Ez a politika egy felhangú, a hiszékeny emberek bevetéséről szóló, szavazategyűjtő mézesmadzag. Ölegetik a fákat, odaláncolják magukat az atomhulladékot szállító vonathoz. Fényképeztetik magukat, hogy az internetezés éterében, nézegethesse a földön élők sokasága világmegváltó tetteiket. Semmivel sem különbek, sőt veszélyesebbek az itt ragadt istentagadó pártoknál. Ez a zöld felhang a hatalomra jutásig tart, ott már az osztozkodás a tét, és nem a gyakorlatban kivitelezhető természetvédelem. Ezt mutatja a napi tapasztalat. Megjegyzendő. A falvakról, az ottani életszínvonalról, az ottani életéről nem beszélnek. Azt bizonyítják, hogy a falu embere nyersanyagtartalék, legyen mivel tölteni a hamburgert, vagy a fazekat. Mármint a városiak. A falut szerintük nem kell élhetővé tenni, oda nem kell jómód.

Ez a nagy zöldülés politikai humbug. Figyelemelterelés a lényeges kérdésekről. Eltérítő szemfényvesztés a teremtett környezet feladatától, az élővilág megmaradásáról. Érthetetlen ez a gondolkodás. Hiszen ha valóban fontos lenne a zöldpártiaknak a zöld természet és a tiszta levegő, nem ténnek tönkre. A zöld a reménység színe. A zöld szín alapvetően életpárti. Minden mi zöld, él. A zöld levelű növények biztosítják a levegő frissességét. A zöld szín pihentet, feltölt. Aki a zöldet elutasítja az boldogtalan lesz. Az örökzöld békés állandóságot ad az embernek. **De ezeknek:**

NEM KELL TÖBBÉ TÜCSÖKZENE

Természet – Rajz

„A cím többértelmű, és ilyen maga a könyv is. Nehezen dönthető el, hogy ez egy írói látomás, egy festőművész ars poeticája, egy a földi élővilágért (azon belül értünk is) aggódó művész sóhajtása, vagy incselkedése stílussal, formával, korszellemmel, vagy akár a Teremtővel.”³

„Boldog ember vagyok! Az öröm örök kábulatában élek. Bogárcsodák donganak körül, cikázik körülöttem sok-sok lepkeköltemény, kísér számtalan rovartündér. Nekem illatozik minden virág, réten, erdőben, kertben, ároksparton és a fák nekem bólogatnak. Átölel a Mindenség!

Örömteli életem egyetlen bánata: gyöngeségem. Ecsettel, tollal képtelen vagyok megvédeni ezt a csodálatos élővilágot, amit az emberi ostobaság, a gonoszság elpusztít.”⁴

Azzal pedig óriási nyomás nehezedik az emberiségre, ami a XXI. század legnagyobb két kihívása. Az emberiség lélekszámának ugrásszerű növekedése, és az éghajlatváltozás. Az emberiség összes társadalmára kiterjedő hatásaikat felismerve a gondolkodó értelmiségi vezetők keresik a megoldásokat. A népvándorlás megelőzését gátolják az emberi értékeket semmibe vevő haszonlesők. Ráadásul támogatják az öngyilkos terrorizmust, résztvevőit kiképzésekben készítik fel. Világítsunk rá a kitűzött célra: az Európába tömegesen bezúdított migráns áradat egy támadás a normalitás ellen. Teljesen szétzilálni az európai nemzetállamok értékeit. A két civilizáció együttélése egymástól eltérő társadalmi, politikai, vallási rendszereinek eltérése miatt lehetetlen.

Az éghajlatváltozás földrészek lakosságát dönti romba, a belenyugvás mellett a törzsi civakodások helyett békességet és élhető környezetet kellene építeni. Hogyan? Az új világ felfedezéséből származó, felhalmozott tőkét birtoklók támasszák fel süllyedéséből a kirabolt népeket. Az elrabolt értékek innovációs befektetésével építsenek csőrendszereket a víz eljuttatására, a helyi mezőgazdaságok felélesztésére. Így válhat újra termőre a Szahara. Igaz, a megvalósítás hatalmas befektetésekkel valósítható meg. Gondoljuk át, megérné egy békés földi életért cserébe?

Az eddig soha nem tapasztalt ütemben szaporodó ember a változatlan nagyságú Földön, összehúzóerőben került környezetével. A Föld nyersanyagait, vízkészletét, termőtalaját nem lehet növelni. A ma használt energiakészletek fogyóban. Ivóvízkészleteinket, tengereink vizit szennyezzük. A szennyezéssel folyóink, tavaink, és a világtenger élővilágát pusztítjuk. Tengereinkben az éltető erőt, a zöld algákat pusztítjuk el, amely az oxigén egyik fontos előállítója.

Az oxigéntermelés hatalmas területein élő (trópusi) őserdei fákat, öncélú tűzgyújtásokkal irtják a termőföldterület növelése érdekében. Sok területen az ésszerű - átgondolt fakitermelés helyett alkalmazott tarolással csökkentik a tiszta levegőt. Az erdők és bozótok eltűnésével együtt tűnik el az állat és bogárvilág. Ezekben a lényeges dolgokban nem találják helyüket a zöldek.

Termőtalajainkra „mű” trágyát szórunk, ezáltal kiiktatjuk az egészséges élelmiszerekhez szükséges zöltségek és gyümölcsök termesztését biztosító talajt. A takarmánynövények termesztése is műtrágya alapú. Jó tudni mit eszünk, amikor csirkének combjába harapunk fekete színű lábszárcsontja fölött, vagy miért ízetlen a disznóhús. Az idősebb korosztály még emlékszik az ízes-zamatos falatkákra, a strandi büfében tálalt mócsingos, de ízletes debrecenire.

Ökológiai, környezeti gondjaink megoldására összpontosítva nem hangzatos zöld politikai súlyzókra van szükség. Idehaza sem. Az Európai Unió politikusaitól sincs szükség hangzatos szavakra, fölösleges vonulások szervezésére. Amit az ember mutat magáról, sok esetben az is. Értelmes, szakmailag alátámasztott, megvalósítható fejlesztésekkel álljanak a nyilvánosság elé. Szűkre szabott Hazánk környezetvédelme érdekében sokat tehetünk. Legyünk szerények. Kicsik vagyunk ahhoz, hogy Magyarország politikai, kulturális, gazdasági vezetése változtasson a bolygó egyre romló ökológiai helyzetén. A felbolygatott természet földrészeket érint, tehát a megoldás azon kormányok és az üzleti világ alapvető feladata, akik törvények hiányával és a termelésükben felhasznált környezet-szennyező anyagokkal a levegő és a vizek szennyeződését előidéztek, az őserdők felszámolásába

³ Idézet Dr. Vásárhelyi Tamás bevezető gondolataiból.

⁴ Vallomás, Csiby Mihály festőművész kiállítási meghívójából. 1992.

belenyugodtak, a sivatagok terjedését elősegítették. Olvasmányaim között felkaptam sokszor a fejemet, szembesülve *Balogh János* professzor könyvében olvasott tényekkel. Idézet a könyvből:

„A Föld tengereinek összterülete 361 millió négyzetkilométer, és egyszerűen el sem tudjuk képzelni, hogy a Föld felszínének 71%-át víz borítja. Valahogy úgy érezzük, hogy az óceánok víztömege végtelen, és nagyságuk felfoghatatlan. Ha pedig az óceánok és az ember kapcsolatára gondolunk, leegyszerűsítve úgy látjuk, hogy a tengerek két szempontból hasznosak és fontosak az ember számára. Egyrészt hajózási, közlekedési útvonalak, másrészt a tengeri halászaton keresztül jelentős élelemforrások. Pedig ezen a két legtöbbet emlegetett hasznon kívül van sokkal fontosabb, szinte egyenesen létfontosságú hatása az óceánoknak: a víz állandó párologtatása.

A világ óceánjai a napsugarak melegítő hatására úgy működnek, mint egy óriási desztillálókészülék. A só mentes, desztillált víz eső, csapadék alakjában hull vissza a Föld felszínére; ez biztosítja a szárazföldön a növények vízellátását s ezzel együtt a szárazföldi életet. De az óceánok párologása megmenti az emberiséget egyrészt az özönvítől, másrészt a Föld kiszáradásától. Megállapították, hogy a szárazföldek párologása, a folyók tengerbe ömlő víztömege hajszálpontosan ugyanannyi, mint az évi csapadék, vagyis az óceánoktól ajándékba kapott desztillált víz. Ezt az állandóságot valami bámulatra méltó, ma még pontosan nem ismert önszabályzó mechanizmus biztosítja, máskülönben a kontinensek vagy kiszáradnának, vagy pedig új özönvíz öntené el a Földet.”⁵ Máshol olvasom:

„A világ tengerei aggasztóan szennyezettek. A Földközi-tenger szennyeződésével foglalkozó konferencián nemrég megállapították, hogy a Földközi-tengerbe jutó szennyvíz 90 %-át nem tisztítják. Ezenkívül évente 90 tonna DDT, nagy mennyiségű olaj és kenőolaj jut a tengerbe. A szennyező anyagok közül a higany, a kadmium, a radioaktív anyagok, egyes fémvegyületek mérgező, felhalmozódó tulajdonságúak. A Földközi-tengerbe ömlő legnagyobb folyók - a Nílus, a Pó, az Ebro, a Rhone - a mediterrán országok civilizációival, a kereskedelmével szoros kapcsolatban állnak, s a városok, ipartelemek szennyvizét a bennük előforduló szennyező anyagok 50-80 %-ával együtt a tengerbe viszik. Ezek az adatok csak a Földközi-tengerre vonatkoznak, de valamennyi tengerünk, óceánunk hasonló bajokkal küszködik.”

„Képes lesz-e az ember az elkövetkező évtizedekben arra, hogy a kezében lévő óriási hatalommal bölcsen és önmérséklettel élve, úrrá legyen a fogyasztói társadalomból fakadó gazdasági mohóságán, és erőit inkább bolygónk 2000 után is még biztonságosan működő bioszférájának fenntartására összpontosítsa?” A tudós fontos felvetése ez. Szívleljük meg válaszát. A zöldek is. De ehhez az egész Földön új nemzedéknek kell felnőnie. Olyan új nemzedéknek, amely szakít, a múlt természetromboló módszerével, és **kíméli, óvja Földünk még megmaradt** természeti értékeit! És ennek a nemzedéknek a neveléséért, felelősségre ébresztéséért az idősebb generációnak kell minden erejét, tapasztalatát latba vetnie. Az egész Föld egyre gyarapodó ifjúságából kell összekovácsolódnia annak a természet- és környezetformáló, konstruktív erőnek, amely az emberi szellem képességeinek legjavát a megsebzett „kék bolygó” megmentésére, meggyógyítására fordítja. Ehhez kívántam e könyvel, a magam tapasztalataival hozzájárulni.”

Balogh professzor megállapításai óta eltel négy évtized. A környezetünk továbbromlásának vagyunk élő tanúi. Egyre romlik a Megsebzett Bolygó helyzete. A valóság megismerése akkor lehetséges, ha a magukat zöldre nevezők hangzatos politikai lózungjaik helyett, elénk tárul az emberiség által súlyosan megsebzett bolygónk arca. Az igazság megdöbbentő:

⁵ Balogh János: *A megsebzett bolygó* 135. o. Móra Ferenc Könyvkiadó 1985. Kossuth Nyomda

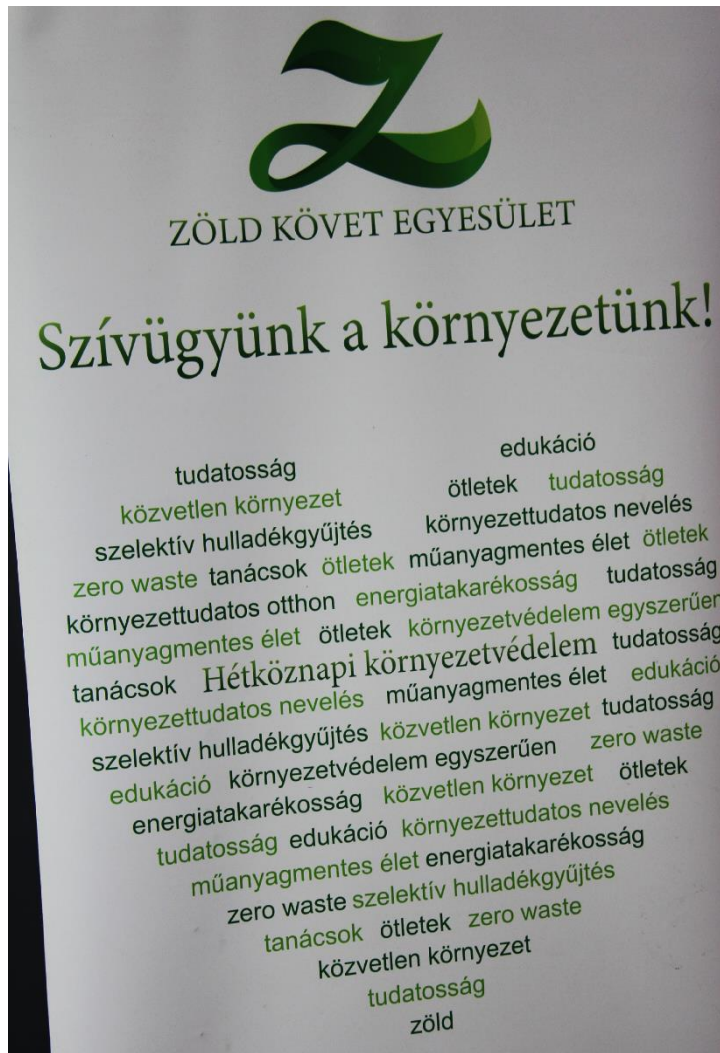

Az olajszennyezés súlyosan károsítja a környezetet, természetet. ⁶

Sok a tennivaló, hogy a Földön élő ember, növény és állatvilág fennmaradásának feltételeit a természet törvényeivel összhangban a mindig adott táj adottságainak figyelembevételével visszaállíthassa az Ember. Az lehetne elfogadható magatartás, ha az emberiség életvitelét meghatározó kulturális-, gazdaság vezető személyei, általában a politikát csináló értelmiségi réteg, végrehajtható döntéseket hoznának bolygónk élhető környezetének fenntartása érdekében. Hogy úgy mondjam, az évtizedek óta tartó, időhúzó kongresszusok helyett. Nem kifejezetten a harcos zöldelőknek van szükséges új eszmékre.

---

⁶ Forrás: ORIGÓ / 2019. 05. 07. 14.40. {[HTTPS://EN.WIKIPEDIA.ORG/WIKI/DIL_SPILL#/MEDIA/FILE.OILED.BIRO_-_BLAK_SEA_OIL_SPILL_1112071.JPG](https://en.wikipedia.org/wiki/Dil_Spill#/media/File:Oiled.Biro_-_Blak_Sea_Oil_Spill_1112071.JPG) }

Planet' Budapest 2021 Fenntarthatósági Expó és Világtalálkozó IMG_0176;

Világlátásunk sekélyes. Ez műveltségünk hiányosságára utal. Új ismeretekre van szükségünk, hogy bolygónk életét fenntartható telessük. De mit is értek ez alatt? Mély benyomást tett gondolkodásomra *David Attenborough: Élet a földön* című, 1988-ban magyar nyelven is megjelentetett műve. A harminc évvel ezelőtti napvilágot látott természetellenes emberi tevékenységről olvasva, látható a következmény. Az emberiség természetellen vétett bűne teljesedik ki napjainkban. Tanulsággal szolgált: *A Föld Napja Alapítvány* magyar nyelvű kiadásában évenként kiadott sorozata: A Worldwatch Institute jelentése a fenntartható társadalomhoz vezető folyamatról, „*A világ helyzete*” címmel. Figyelemfelhívással, sokoldalú megközelítéssel fordulnak az emberiség felé. Földi világunkban zajló károsításokon nem, viszont otthonunk környezetének, élhetővé tételén munkálkodva tudunk hozzájárulni a természetvédelemhez. Napjainkban kirobbant pusztító eszközrendszerének égő fájdalmai között a megoldások feltárásához, a Földi éltnket kormányzók akaratára van szükség. Van akarat?

Nem minden részletre kaphattunk választ. Azért nem, mert a Hit és az ember viszonyában, a Világ leggyönyörűbb, szent alkotása az EMBER: Isten iránti elkötelezettségében rejlik. Vagy, azzal áll szemben az ember, ez utóbbiak tömege az, kik életüket hitelenségében élik le. Nem a hitelenség a legnagyobb gond, hanem a hitetlenek öncélúsága a másik emberi élet fejlődést segítő lehetőségeiben. Nem kérdés, melyikből van ma több? Kérdés viszont kik azok, akik megtervezték, és kivitelezői a sodrásnak?

A sodort állapotból történő kilábalás fenti receptje ugyan megoldás, a kivitelezéssel pedig azért esik nehézség, mert a lelkiileg szétroncsoltakból van jelenleg több. A jó és a rossz emberi lelkek küzdelme ez. A roncsoltak, lelkiilegnélküliségükben harcképtelenek. A küzdelem az életért folytatott versenyben fedezhető fel, a másik emberrel szemben elkövetett hit-nélküli, elvtelen, cselekvő emberi magatartásban.

Úgy vélem, mostani romlásában, környezetének lezüllesztésében, az egész föld és kék egének mocskossá tételében, az EMBER NEM: testében-lelkében, pontosabban fogalmazva, el-, le-, és ki-pusztulásának futamaiban, hasonló következtetésig jut majd el rövidesen. Hogy az ALKOTÁS megmaradhasson. Eljut, és cselekvőképességével alulról kezdve az építkezést, újra egészségessé építi emberi sokaságában saját társadalmain belül önmagát. Őrizve a teremtett világ értékeit, óvva a természet kincseit. Így együtt nyílhat ki újra az ember élhető földi világa.